

Република Србија
ВРХОВНИ СУД
Рев 5977/2026
08.07.2026. године
Београд

У ИМЕ НАРОДА

Врховни суд, у већу састављеном од судија: Гордане Комненић, председника већа, др Илије Зиндовића и Марије Терзић, чланова већа, у парници тужиоца АА из ..., чији је пуномоћник Предраг Поповић, адвокат из ..., против туженог ББ из ..., чији је пуномоћник Марко Јањевић, адвокат из ..., туженог-противтужиоца ВВ из ..., чији је пуномоћник Марко Јањевић, адвокат из ..., туженог ГГ из ..., чији је пуномоћник Александра Мијин, адвокат из ..., туженог ДД из ..., чији је пуномоћник Нестор Аврамов, адвокат из ... и туженог ЂЂ из ..., чији је пуномоћник Нестор Аврамов, адвокат из ..., ради утврђења, одлучујући о ревизији тужиоца, изјављеној против пресуде Апелационог суда у Новом Саду Гж 1337/25 од 11.02.2026. године, у седници одржаној 08.07.2026. године, донео је

ПРЕСУДУ

ОДБИЈА СЕ, као неоснована, ревизија тужиоца изјављена против пресуде Апелационог суда у Новом Саду Гж 1337/25 од 11.02.2026. године.

Образложење

Пресудом Вишег суда у Сремској Митровици П 135/2019 од 05.12.2024. године, ставом првим изреке, одбијен је тужбени захтев тужиоца којим је тражио да суд утврди да је уговор о зајму закључен 15.09.2015. године између туженог ББ, као зајмодавца и тужиоца као зајмопримца, ништав преко износа од 16.000 евра. Ставом другим изреке, одбијен је тужбени захтев тужиоца којим је тражио да се утврди да је ништав и без правног дејства у односу на тужиоца Уговор о уступању потраживања и преносу хипотеке, закључен у форми јавно-бележничког записа Јавног бележника Весне Милков из ... у предмету ОПУ 1240-2015, дана 06.12.2015. године између тужених ББ, као уступиоца и ВВ, као пријемника. Ставом трећим изреке, одбијен је тужбени захтев тужиоца којим је тражио да се утврди да је ништав Уговор о купопродаји непокретности, закључен 23.11.2016. године, снабдевен клаузулом о потврђивању истог у предмету Јавног бележника Маје Галечић из ..., дана 23.11.2017. године ОПУ 1437-2017, што би тужени – противтужилац ВВ и тужени ЕЕ били дужни да признају, а тужени ГГ и да трпи да се у јединственој евиденцији непокретности код Службе за катастар непокретности као носилац права својине на парцели бр. .../..., укупне

површине 1.84,91 ха КО ..., упише тужилац. Ставом четвртим изреке, одбијен је тужбени захтев тужиоца којим је тражио да се обавезе тужени ББ из ... да му исплати износ од 21.302,00 евра у динарској противвредности по средњем курсу Народне банке Србије на дан подношења тужбе, као и камату на тај износ утврђену на годишњем нивоу у висини референтне каматне стопе ЕЦБ на главне операције за рефинансирање, увећане за 8 процентних поена. Ставом петим изреке, одбијен је тужбени захтев тужиоца којим је тражио да се утврди да је ништав Уговор о зајму закључен 21.11.2016. године између туженог ДД, као зајмодавца и тужиоца, као зајмопримца, што би тужени ДД био дужан да призна и трпи све последице које из таквог стања ствари произлазе. Ставом шестим изреке, одбијен је тужбени захтев тужиоца којим је тражио да се обавезе тужени ББ из ... да тужиоцу исплати износ од 6.400 евра у динарској противвредности по средњем курсу Народне банке Србије на дан подношења тужбе, као и камату на тај износ утврђену на годишњем нивоу у висини референтне каматне стопе ЕЦБ на главне операције за рефинансирање, увећане за 8 процентних поена. Ставом седмим изреке, одбијен је тужбени захтев тужиоца којим је тражио да се обавезе тужени ЂЂ да му исплати износ од 2.695.500,00 динара са законском затезном каматом почев од 24.11.2017. године па до исплате. Ставом осмим изреке, одбијен је тужбени захтев тужиоца за накнаду трошкова парничног поступка у износу од 760.236,12 динара. Ставом деветим изреке, обавезан је тужилац да туженима ББ и ВВ на име трошкова парничног поступка исплати износ од 664.875,00 динара, са законском затезном каматом, почев од извршности пресуде до исплате, док је одбијен захтев тих тужених за накнаду трошкова парничног поступка у износу од 415.770,00 динара, са законском затезном каматом почев од извршности пресуде до исплате, што представља разлику до тражених 1.080.645,00 динара, до досуђених 664.875,00 динара. Ставом десетим изреке, обавезан је тужилац да туженом ГГ на име трошкова парничног поступка исплати износ од 452.250,00 динара, са законском затезном каматом, почев од извршности пресуде до исплате, док је одбијен захтев тог туженог за накнаду трошкова парничног поступка у износу од 224.375,00 динара, са законском затезном каматом почев од извршности пресуде до исплате, што представља разлику од тражених 676.625,00 динара до досуђених 452.250,00 динара. Ставом једанаестим изреке, тужилац је обавезан да туженима ДД и ЂЂ на име трошкова парничног поступка исплати износ од 664.875,00 динара, са законском затезном каматом почев од извршности пресуде до исплате, док је одбијен захтев тих тужених за накнаду трошкова парничног поступка у износу од 312.620,00 динара, са законском затезном каматом, почев од дана извршности пресуде до исплате, што представља разлику од тражених 977.495,00 динара до досуђених 664.875,00 динара. Ставом дванаестим изреке, одбијен је противтужбени захтев туженог-противтужиоца ВВ из ..., којим је тражио да се обавезе тужилац да му на име враћања зајма исплати новчани износ од 4.586,27 евра по средњем курсу Народне банке Србије на дан исплате, са законском затезном каматом почев од 16.12.2015. године до исплате, као и противтужбени захтев туженог ВВ из ..., којим је тражио да се обавезе тужилац да том туженом исплати трошкове парничног поступка, са законском затезном каматом од извршности одлуке па до исплате.

Апелациони суд у Новом Саду је, пресудом Гж 1337/25 од 11.02.2026. године, ставом првим изреке, жалбу тужиоца одбио и потврдио пресуду Вишег суда у Сремској Митровици П 135/19 од 05.12.2024. године у побијаном, одбијајућем делу одлуке о тужбеном захтеву и у делу одлуке о трошковима поступка (ставови 1, 2, 3, 4,

5, 6, и 7 изреке). Ставом другим изреке, одбијен је захтев тужиоца за накнаду трошкова жалбеног поступка.

Против правноснажне пресуде донете у другом степену, тужилац је изјавио благовремену ревизију, због битне повреде одредаба парничног поступка и погрешне примене материјалног права.

Врховни суд је испитао побијану пресуду, применом одредбе члана 408. Закона о парничном поступку („Службени гласник РС“, бр. 72/11... 10/23), у вези одредбе члана 92. Закона о уређењу судова („Службени гласник РС“, бр. 10/23), и утврдио да ревизија није основана.

У поступку није учињена битна повреда одредаба парничног поступка из члана 374. став 2. тачка 2. Закона о парничном поступку, на коју Врховни суд пази по службеној дужности. Ревизијом тужиоца указује се на битну повреду из одредбе члана 374. став 2. тачка 12. истог Закона, међутим, та битна повреда није разлог за изјављивање ревизије у смислу одредбе члана 407. став 1. тачка 2. Закона о парничном поступку.

Према утврђеном чињеничном стању, тужилац и тужени ББ су 15.09.2015. године, закључили Уговор о зајму, тако што је тужени ББ, у својству зајмодавца, позајмио тужиоцу, као зајмопримцу, новчани износ од 25.000 евра који је тужилац требало да му врати до 15.12.2015. године. Као средство обезбеђења враћања зајма, тужилац је оверио заложну изјаву за заснивање извршне вансудске хипотеке на непокретности-парцели бр. .../... и парцели бр. ..., обе уписане у ЛН бр. ... КО Тужилац туженом ББ није вратио износ позајмице, па су тужени ББ у својству уступеоца и тужени ВВ, као пријемник, дана 16.12.2015. године закључили уговор о уступању потраживања и преносу хипотеке. У члану 1. тог Уговора је наведено да уговорне стране сагласно констатују да је уступилац 15.09.2015. године са дужником АА (тужилац) закључио Уговор о зајму на износ од 25.000 евра и да су уступилац и пријемник сагласни да, тим уговором, уступилац преноси своја потраживања у износу од 25.000 евра које има према дужнику (тужиоцу) на пријемника, са свим споредним правима. Уступилац је, овим уговором, на пријемника пренео заложно право на непокретностима, горе наведеним, па је пријемник, по овери уговора, уписан као нови хипотекарни поверилац на непокретностима и то парцелама .../... и ..., обе уписане у ЛН бр. ... КО Адвокат Владимир Милановић је, у својству пуномоћника хипотекарног повериоца ВВ, доставио 12.07.2017. године тужиоцу прву опомену, којим га је обавестио да су се стекли услови за наплату повериочевог потраживања, а потом и опомену о продаји, имајући у виду да тужилац дуг није измирио. Адвокат Владимир Милановић је 01.09.2017. године доставио РГЗ СКН Сремска Митровица захтев за забележбу хипотекарне продаје. Потом је 27.10.2017. године, тужени ВВ доставио туженом ГГ из ... понуду, којом га обавештава да, као хипотекарни поверилац, намерава да прода парцелу бр. .../... у власништву дужника АА (тужиоца), а која се граничи са парцелом бр. .../..., чији је тужени ГГ власник, по ком основу има право прече куповине. Тужени ГГ је прихватио понуду за куповину парцеле, па је тужени ВВ дана 07.11.2017. године доставио тужиоцу обавештење о продаји непокретности. Тужени ВВ и ГГ су сачинили 23.11.2017. године и оверили Уговор о купопродаји непокретности путем непосредне погодбе код Јавног бележника Маје Галичић под бр. ОПУ 1437/2017, у ком су сагласно констатовали да је ВВ, од доспелости свог

потраживања, у складу са Законом о хипотеци, покренуо поступак вансудског намирања и определио се за продају непокретности путем непосредне погодбе. Тужени ДД у својству зајмодавца и тужилац, у својству зајмопримца су закључили 21.11.2016. године Уговор о зајму, којим је зајмодавац дао у зајам зајмопримцу новчани износ од 20.000 евра. Зајмопримац (тужилац) се обавезао да ће новчани износ вратити зајмодавцу до 21.02.2017. године, а као средство обезбеђења враћања зајма зајмопримац је оверио заложну изјаву за заснивање извршне вансудске хипотеке на непокретности, парцели бр. .../... КО Адвокат ЂЂ, пуномоћник ДД је доставио тужиоцу прву опомену коју је тужилац примио 20.07.2017. године, а потом 25.08.2017. године и опомену о продаји непокретности ради покретања вансудског поступка намирања дуга, коју је тужилац примио 01.09.2017. године. Потом је, 22.10.2017. године, адвокат ЂЂ, као пуномоћник ДД, доставио ЖЖ из .. понуду, као носиоцу права прече куповине, којом га обавештава, као носиоца права прече куповине о намери продаје хипотековане непокретности уписане у ЛН бр. ... КО ..., за купопродајну цену од 22.500,00 евра. Адвокат ЂЂ је 01.11.2017. године доставио тужиоцу обавештење о продаји непокретности и специјално пуномоћје којим овлашћује ЂЂ да у његово име и за његов рачун предузме све радње у циљу располагања, управљања и коришћења непокретности, на којој има заложно право. Тужилац је у Филијали ... банке а.д. Београд у Сремској Митровици 24.11.2017. године предао налог за уплату износа од 2.695.500,00 динара, на рачун ЂЂ, као специјалног пуномоћника ДД, па је 28.11.2017. године ДД сачинио потврду, као хипотекарни поверилац, којом признаје и потврђује да је од специјалног пуномоћника за пријем новца, ЂЂ, дана 28.11.2017. године примио горе наведени новчани износ на име уплате по основу измирења дуга по основу Уговора о зајму од 21.11.2016. године, заједно са насталим трошковима спровођења поступка вансудске продаје непокретности у власништву хипотекарног дужника и исплаћеним од стране истог 24.11.2017. године. У погледу оба предмета Уговора о зајму, тужилац није пружио доказ за своју тврдњу да је предметне уговоре потписао, јер је био на то принуђен, већ је, супротно томе, изведеним доказима утврђено да су оба правна посла, како у време закључења, тако и поводом реализације поступка вансудске продаје хипотекованих непокретности, резултат слободне, стварне и праве воље уговорних страна, док је сама процедура око поступка вансудске продаје хипотекованих непокретности, у оба случаја, у свему спроведена у складу са релевантним одредбама Закона о хипотеци. При том, тужилац током поступка није доставио валидне материјалне доказе, да је на било који начин, туженима ББ и ВВ враћао, односно вратио део новца који је узео на зајам од њих, док је новчани износ од 2.695.500,00 динара, који је тужени ЂЂ, по основу специјалне пуномоћи примио у име и за рачун туженог ДД, исти проследио и предао туженом ДД, о чему му је тај тужени издао и својеручно потписану потврду, као доказ.

Полазећи од овако утврђеног чињеничног стања, нижестепени судови су све тужбене захтеве тужиоца одбили, налазећи да су оба предметна уговора законити, а не ништави правни послови, док за пренос потраживања по уговору о уступању потраживања и преносу хипотеке од 16.12.2015. године, закључен између тужених ББ, као уступиоца и ВВ, као пријемника, није потребан пристанак тужиоца, као дужника, у смислу одредбе члана 438. став 1. Закона о облигационим односима. Такође, нижестепени судови су закључили да предметни уговори нису зеленашки, јер тужилац није доказао да су зајмодавци користили његово тешко материјално стање, недовољно искуство, лакомисленост или зависност, нити да је сам тужилац био у стању нужде, имајући у виду да је изведеним доказима утврђено да зајмодавци нису пожуривали

тужиоца да им врати новац, да нису вршили притисак на њега, док тужилац није понудио доказе који би такву његову тврдњу учинили вероватном, а посебно не доказаном. По оцени нижестепених судова, тужилац је био свестан садржине уговора, исте је потписао својом вољом и без принуде, а само постојање финансијске потребе или пословног плана, не значи и стање нужде које искључује слободну вољу или доводи до ништавости уговора.

По оцени Врховног суда, нижестепени судови су правилно применили материјално право.

Зеленашки уговор прописан је одредбом члана 141. Закона о облигационим односима, тако што је ништав уговор којим неко, користећи се стањем нужде или тешким материјалним стањем другог, његовим недовољним искуством, лакомисленошћу или зависношћу, уговори за себе или за неког трећег корист које је у очигледној несразмери са оним што је он другом дао или учинио, или се обавезао дати или учинити (став 1.). Уступања потраживања уговором (цесија), прописано је одредбом члана 436. истог Закона, тако што поверилац може уговором закљученим са трећим, пренети на овога своје потраживање, изузев оног чији је пренос забрањен законом или које је везано за личност повериоца или које се, по својој природи, противи преношењу на другог (став 1.). За пренос потраживања није потребан пристанак дужника, али је уступилац дужан обавестити дужника о извршеном уступању на основу одредбе члана 438. став 1. Закона о облигационим односима.

У конкретном случају, тужилац није доказао да су предметни уговори о зајму зеленашки правни послови, и као такви ништави, док чињеница да он, евентуално, није био обавештен о уступању потраживања уговором закљученим 16.12.2015. године између тужених ББ, као уступеоца и ВВ, као пријемника, није битна за пуноважност тог уговора, већ је битна у смислу пуноважности испуњења евентално извршеног уступеоцу пре обавештења о уступању, у смислу одредбе члана 438. став 2. Закона о облигационим односима (које би, у том случају било пуноважно и ослобађало дужника обавезе). Тужилац такође није доказао да је делимично испунио обавезу према зајмодавцима, нити је доказао да је по уговору о зајму од 15.09.2015. године стварно позајмио 16.000 евра, а по уговору о зајму од 21.11.2016. године, стварно позајмио 11.000 евра, јер је та његова тврдња супротна садржају предметних уговора, у којима су наведени износи од 25.000 евра, односно 20.000 евра.

Наводима ревизије тужиоца указује се на погрешно и непотпуно утврђено чињенично стање, што је без утицаја на одлучивање о ревизији, имајући у виду да ревизија не може да се изјави због погрешно или непотпуно утврђеног чињеничног стања, у смислу одредбе члана 407. став 2. Закона о парничном поступку, осим у случају из члана 403. став 2. тог Закона, што овде није случај.

Правилна је и одлука о трошковима парничног поступка, јер је донета правилном применом одредбе члана 153. став. 1. и 154. Закона о парничном поступку, имајући у виду његов исход.

На основу одредбе члана 414. став 1. Закона о парничном поступку, Врховни суд је одлучио као у изреци.

**Председник већа – судија
Гордана Комненић,с.р.**

**За тачност отправка
Заменик управитеља писарнице
Миланка Ранковић**